

Programmeringsteknik

Föreläsning 7

- Mer om klasser och objekt:
  - Klass, instans och self
  - Speciella metoder
  - Polymorfism
  - Publikt och privat
  - Lista av objekt

Speciella metoder

- `__init__`
Anropas automatiskt när nya objekt skapas.
Använd den för initiering av instansvariabler!
- `__str__`
Låt den returnera en strängrepresentation av objektet, så vet *print* hur det ska skrivas ut.
- `__lt__`
Skriv en sån metod om du vill kunna jämföra två objekt (lt står för "less than", operatör <)

self

- `self` ska stå överallt i klassdefinitionen:
  - först bland parametrarna: `def metod(self, ...)`
  - framför varje användning av ett attribut: `self.a`
- ...men *aldrig* i huvudprogrammet

`__str__` i klassen `Husdjur`

- Ska returnera en sträng som representerar objektet
- Anropas automatiskt om man skriver ut objektet med `print`:

```
h = Husdjur("Rufus")
print(h)
```
- Bra att ha när man testar programmet!

Klass, instanser

- Om du definierar en klass i början av programmet...
- ...så kan du skapa så många objekt (instanser av klassen) du vill i huvudprogrammet.

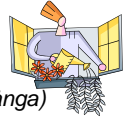


```
def __str__(self):
    """Version 1: bara husdjurets namn"""
    beskrivning = "Jag heter " + self.namn
    return beskrivning
```

```
def __str__(self):
    """Version 2: alla attribut"""
    beskrivning = self.namn + ", "
    beskrivning += self.glad + ", "
    beskrivning += self.hunger
    return beskrivning
```

```
def __str__(self):
    """Version 3: begripligare utskrift"""
    beskrivning = self.namn + " är "
    if self.glad > 5:
        beskrivning += "glad: (^_^)"
    else:
        beskrivning += "ledsen: (T_T)"
    if self.hunger > 3:
        beskrivning += " och hungrig!"
    else:
        beskrivning += " och mätt."
    return beskrivning
```

Polymorfism

- Kommer av grekiskans πολλοι (*många*) och μορφη (*form*)
- Med *polymorfism* menas här möjligheten att ha en metod med samma namn i olika klasser och få olika resultat.
- Metoden `__str__` som automatiskt anropas av print är ett exempel.

Publikt och privat

- Om ett attribut eller en metod definieras med ett namn som börjar med två understreck (t ex `__preferens`) så är den *privat*.
- Det innebär att den endast kan användas inom klassen (man kommer inte åt den från main).
- Annars är den *publik*, och kan användas i vilken del av programmet som helst.

```
def __init__(self):
    """ Ger attributen slumpade värden"""
    self.__namn = \
        choice("BCFKR")+choice("iouy")+ \
        2*choice("nst")+choice("aey")
    self.__glad = randrange(10)
    self.__hunger = randrange(3)
    self.__kon = choice(("hona", "hane"))
    self.__preferens = choice(("samma", "annat"))
```

Inkapsling

- En väluppfostrad programmerare använder bara attributen *inuti* klassdefinitionen.
- I huvudprogrammet anropar man en åtkomstmetod eller ändringsmetod istället!
- Mer att skriva i början men enklare när man vill ändra i klassen senare.
- Knepig? Använd då privata attribut!


```

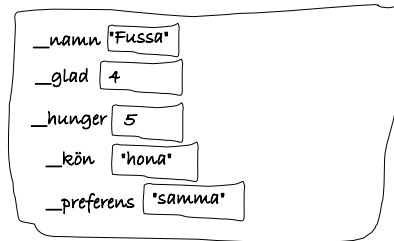
def namn(self):
    """Åtkomstmetod för namnet"""
    return self.__namn

def bytNamn(self, nyttNamn):
    """Ändringsmetod för namnet"""
    self.__namn = nyttNamn

```

Rita upp ett objekt

Husdjur-objekt:

Lista av objekt

- Flera objekt i samma program?


```

djur1 = Husdjur()
djur2 = Husdjur()
...

```
- Enklare att lägga husdjuren i en lista!

Skapa listan

```

lista = []
for i in range(n):
    nytt = Husdjur()
    lista.append(nytt)

```

Anropa metod för varje djur

```

for djur in lista:
    djur.banna()

```

Var finns programexemplen?

- Se "Programexempel" på kurswebsidan